

Lande, hvorfra Frugttræer hertil indføres. Concurrenten paa Markedet i Belgien og Holland har imidlertid bragt det saa vidt med Hensyn til Frugttræerne der, at de kunne sendes hertil, og at de kunne kjøbes her, selv efterat Udgifterne med Transporten ere afholdte, for en Priis, der omtrent er den samme som den, der gives for Træer, der opvokses her i Landet. Herved er det imidlertid bleven Tilfældet, at Handlgartnerne i Almindelighed ikke selv opvokse Frugttræer, men forskrive saadanne fra Udlandet og sælge dem derefter her. Men den Forskiel i de climatiske Forhold, der i saa Henseende finder Sted, gjør imidlertid, at flere af de Frugttræer, der saaledes sælges, ikke ere af den Beskaffenhed, at de kunne give et tilstrækkeligt og godt Produkt her i Landet. Det er ogsaa en Sagttagelse, der paa mange Steder er stadfæstet, at Indførselen af fremmede Landes Frugttræer ikke har været saaheldig for Frugtavlen, som det var ønskeligt. Det er ogsaa tildeels derfor, at denne Frugttræplanteskole ved Frederiksberg har været anlagt, og naar der fra denne Frugttræplanteskole aarligt afgives 3 til 4000 Frugttræer, saa er det en betydelig Deel, som saaledes kommer ud i Landet, og som især hos de mindre Landeendomsbestodere bidrage til, at de forestrække disse Træer, for dem, der indforskrives fra Udlandet. Under disse Omstændigheder antager jeg, at denne Frugttræplanteskole ogsaa i Fremtiden vil kunne gjøre en meget stor Nytte, og naar jeg seer hen til, hvad jeg har faaet Oplysning om, at der fra denne Frugttræplanteskole er solgt i Aaret 1850 til Sjælland 1,922 Træer, til Falster 28, til Bornholm 39, til Jylland 970, og i Aaret 1851 til Sjælland 1,617, til Falster 14, til Bornholm 128, til Jylland 202, saa er det, naar de navnlig ere afhændede i mindre Quantiteter til de forskjellige mindre Landeendomsbestodere, et ikke saa lidet Antal, der er bleven affat. Tidligere har jeg ogsaa i Almindelighed erfaret, at de Frugttræer, der saaledes ere bortsolgte fra Frugttræplanteskolen, ere blevene meget vel anseete af dem, der have erholdt dem, og at de derfor ogsaa ere meget søgte. Det, der i Særdeleshed er anført herimod, er, at Handlgartnerne i denne Planteskole havde en

Concurrent, ved Siden af hvem de ikke let kunde bestaae. Det vilde ogsaa være Tilfældet, saafremt Træerne virkelig bleve solgte for meget billigere Priis fra Planteskolen end af Handlgartnerne, men dette vil jo meget let kunne forebygges derved, at man ansætter Priserne paa de forskjellige Frugttræsorter saaledes, at den bliver omtrent den samme som den, Handlgartnerne kunne affatte dem for. Den anden Ulempe, som muligens kunde synes at være forbunden dermed, være de Udgifter, der skulde medgaae dertil; men seer man hen til det Antal Frugttræer, som er udleveret, navnlig i de 2 sidste Aar, og man ansætter dem til en Priis, lidet billigere end den, de faaes for hos Handlgartnerne, saa vil der udkomme et saadant Beløb, at der, naar Lønningen til Gartnerne nedsettes saaledes, som det af Folkethingetsvalgget er foreslaaet, kun vil behøves et høist ubetydeligt Tilskud fra Statens Side, maaskee neppe mere end et Par Hundrede Rbd. Jeg troer derfor, saameget mere som man ikke vil kunne sælge denne Frugttræplanteskole, men fremdeles vil beholde den og bortforpagte den, at der kan være Grund til idetmindste i nogle Aar at beholde den, saaledes som den er, og jeg vil, isald denne Mening skulde finde Gjensvang her i Thinget, til anden Behandling af Sagen stille et Forslag, der omtrent skulde være saaledes som det af Udvalget i Folkethinget fremsatte.

Pastor **Sørensen**: Jeg skal for min Deel ikke deeltage i det Endringsforslag, som er bebudet af den sidste ærede Taler; thi jeg troer, og det saameget mere, som den ærede sidste Taler bemærkede, at Priserne derfra ikke burde være meget forskjellige fra de Priser, som Handlgartnerne forlange fra lignende Frugttræplantager, at der ikke er tabt Noget ved, om Frugttræplanteskolen ved Frederiksberg gaaer fra en Statshave over til at blive en privat Have. Jeg skal heller ikke videre opholde mig ved hvad der i denne Lov om Statshaverne er bestemt angaaende de Haver, som skulde beholdes som Statshaver, og dem, som skulde bortforpagtes. Der er derimod en anden Deel af dette Lovforslag, hvorpaa jeg skal tillade mig at udbede mig det ærede Things Opmærksomhed, nemlig det, som angaaer den Undervis-